

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG
VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK
A MOLDVAI CSÁNGÓK
VI.

BUDAPEST
2012. MÁJUS 11–12.

NEMZETKÖZI
KONFERENCIA

PROGRAM

Május 11. péntek

- 10.25–10.35 Megnyitó
Répás Zsuzsanna helyettes-államtitkár
KIM Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárság
- 10.35–11.00 Hozzászólás a moldvai csángók nyelvcserejének
kérdéséhez a 2011-es népszámlálás tapasztalatai
és előzetes adatai alapján
Tánczos Vilmos (*Babeş–Bolyai
Tudományegyetem – Kolozsvár*)
- 11.00–11.25 A magyar nyelvi tervezés lehetőségei és korlátai
Moldvában
Heltai János (*Geolingvisztikai Műhely –
Budapest*)
- 11.25–11.50 Iskola és nyelvmentés. Tantárgyi
terminológia-fejlesztés oroszországi
finnugor nyelveken
Prof. Pusztay János (*Nyugat-
Magyarországi Egyetem
Uralisztikai Tanszék – Szombathely*)
- 11.50–12.15 Etnicitás egy moldvai csángó
településen
Peti Lehel (*Nemzeti Kisebbségkutató
Intézet – Kolozsvár*)
- 12.15–12.35 Kávészünet

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG –
VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDVAI CSÁNGÓK VI.

- 12.35–13.00 A lakosság életmódjának és egészségi állapotának vizsgálata három moldvai településen
Dr. Ábrám Zoltán–Dr. Bálint József
(Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem – Marosvásárhely)
- 13.00–13.25 Alkalmazott antropológia a moldvai csángóknál?
Elméleti és gyakorlati felvetések
Lajos Veronika (MTA-DE Néprajzi Kutatócsoport – Debrecen)
- 13.25–13.50 Transznacionális család – Női migráció és következményei
Turai Tünde (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet – Budapest)
- 13.50–14.15 Adalékok a moldvai csángók gazdasági migrációjához
B. Fodor Katalin (ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék – Budapest)
- 14.30–15.30 Ebéd
- 15.30–15.55 Moldvai csángó magyar csoportok áttelepülése Magyarországra az 1940-es években
Vincze Gábor (Emlékpont Múzeum–Hódmezővásárhely)
- 15.55–16.20 Moldvai csángók irányított letelepedése Erdélyben
Gergely István (Csíkszereda)
- 16.20–16.45 A katolikus identitás gyökereiről és háttéréről
Iancu Laura (MTA Néprajzi Kutatóintézet, Magyarfalva – Budapest)
- 16.45–17.10 A moldvai csángók magyar nyelvű hitéletének története
Diószegi László (Teleki László Alapítvány – Budapest)

**VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG –
VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDAI CSÁNGÓK VI.**

- 17.10–17.35 Eredmények és kudarcok a pusztinai magyar nyelvű miséért folytatott küzdelemben
Nyisztor Tinka (Pusztina)
- 17.35–17.55 Kávészünet
- 18.00–19.00 Egyházügyi kerekasztal
Felkért résztvevők: Salamon József (Gyimesbük), György Deák Lajos (Székelyudvarhely), Tampu-Ababej József (Luizikalagor–Budapest), Bőjte Csaba (Déva), Benke Augustin (Pusztina), Berszán Lajos (Gyimesközéplek), Palkó Ágoston (Marosjára)
- 19.00 Fogadás

Május 12. szombat

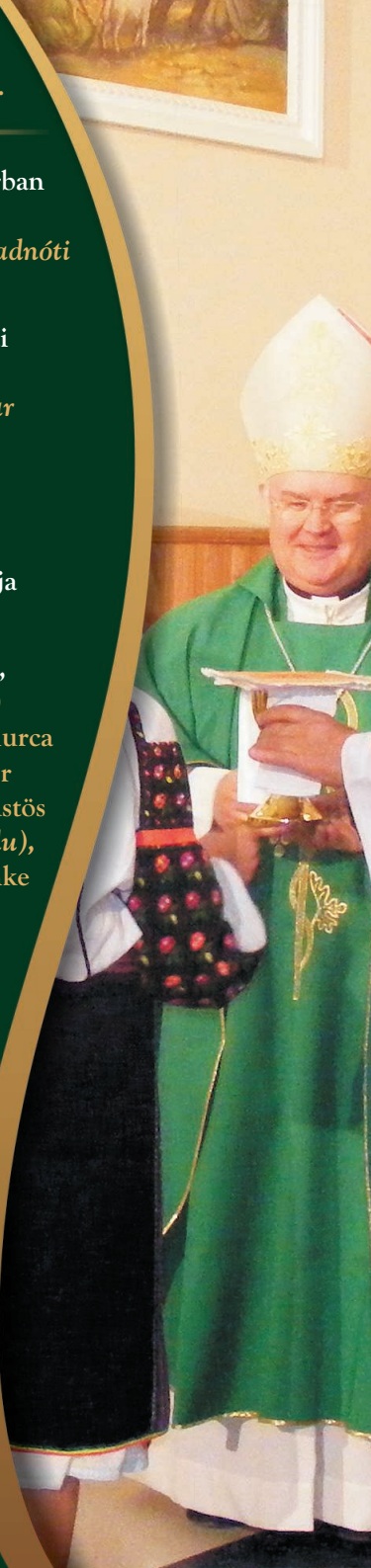
- 9.30–9.55 A moldvai magyar oktatási program
Márton Attila (Lészped)
- 9.55–10.20 „Nem kell ismernem célomat, mert célo-
m ismer engem.” A magyar nyelv tanítása
Moldvában, tapasztalataim tükrében
Szász Csilla (Lujzikalagor)
- 10.20–10.45 A magyarfalusi magyar oktatás kezdetei
2002–2003
Csoma Gergely (Budapest)

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG –
VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDVAI CSÁNGÓK VI.

- 10.45–11.10 A magyar nyelv oktatása anyanyelvi táborban
Klézsén
Balassa Lászlóné–Etédi Emőke (*ELTE Radnóti
Miklós Gimnázium – Budapest*)
- 11.10–11.35 Az RMPSZ szerepe az erdélyi és a moldvai
magyar nyelvű oktatásban
Burus-Siklódi Botond (*Romániai Magyar
Pedagógusok Szövetsége – Csíkszereda*)
- 12.00–13.00 Ebéd
- 13.00–13.30 MÁRIA EREJÉVEL Petrás Mária diószéni
keramikusművész kiállításának megnyitója
- 13.30–15.30 CSÁNGÓ VAGYOK, AZZÁ VÁLTAM...
Kerekasztal beszélgetés csángó fiatalokkal,
Levezető: Borbáth Erzsébet (*Csíkszereda*)
Résztevők: Bilibók Jenő (*Pusztina*), Ghiurca
Valentin (*Külsőrekecsin*), Nistor Demeter
(*Pusztina*), Bartha Margit (*Pusztina*), Füstös
Gizella (*Trunk*), Iancu Laura (*Magyarfalu*),
Diósi (Gábor) Felicia (*Luizikalagor*), Benke
Gráci (*Somoska*), Róka Szilvia (*Trunk*),
Petrás Mária (*Diószén*), Trunchi Péter
(*Külsőrekecsin*)
- 15.30–15.50 Kávészünet
- 16.00–18.00 REJTŐZKÖDŐ CSÁNGÓFÖLD
Lakatos Demeter, Demse Márton,
Duma András, Diósi (Gábor) Felicia,
Iancu Laura versei és prózái, moldvai
csángó énekek és táncok

LAKATOS DEMETER, 1911-ben született Szabófalván és ott is halt meg 1974-ben. Az első híres moldvai csángó költő, az északi csángó nyelvjárás egyetlen szépirodalmi megörökítője. Versei csak halála után jelentek meg a *Csángú strófák* (1988) és a *Csángó országba* (2003) című gyűjteményes kötetekben.

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG – VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDVAI CSÁNGÓK VI.

DEMSE MÁRTON: 1943-ban született a Bákó megyei Somoskán. Székelyudvarhelyen végzett tanítóképzőt, majd odahaza lesz tanító. A szekuritáte zaklatásai miatt eltávolítják a tanügyből, mozdonyvezető lesz, később kitelepszik Magyarországra. Jelenleg újságíró. Kötete: *Csángó küzdelem* (önéletrész, 2005)

DUMA-ISTVÁN ANDRÁS: a Bákó megyei Klézsén született 1955-ben, magyarul írni és olvasni magától tanult meg. A Szeret-Klézse Alapítvány elnöke, jelenleg is Klézsén él. Kötetei: *Én országom Moldova* (versek, 2000), *Csángó mitológia* (tanulmány, versek, 2005), *Csánglia* (versek, 2010). 2000-ben Bocskai díjban részesült. Tagja az Erdélyi Magyar Írók Ligájának.

DIÓSI (GÁBOR) FELICIA: Lujzikalagorban született 1976-ban. majd gyereklánycént hagyta el szülőföldjét, hogy előbb Erdélyben, majd Budapesten tanuljon. A fővárosban alapított családot. Vajdaságból származó férjével, és kicsi fiával ma is Budapesten él, a Pannónia Print kiadó munkatársa. Könyve: *Csángó vagyok* (2005, 2008, 2012)

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG – VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDVAI CSÁNGÓK VI.

IANCU LAURA: a Bákó megyei Magyarfaluban született 1978-ban. 2012-ben Pécssett Néprajz-Kulturális Antropológiai PhD fokozatot szerzett, jelenleg Budapesten az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézetének tudományos segédmunkatársa. Kötetei: *Johófiú Jankó* (mesegyűjtemény, 2002), *Pár csángó szó* (versek, 2004), *Az aranyréce* (mesegyűjtemény, 2005), *Magyarfalusi emlékek* (fényképmonográfia, 2005), *Karmaiból kihullajt* (versek, 2007), *Névtelen nap* (2009), *Élet (fogytiglan)* (levelek, 2009), *Jeles napok, ünnepi szokások a moldvai Magyarfaluban* (szokásmonográfia, 2011), *Szeretföld* (regény, 2011). A Magyar Írószövetség elnökségi tagja. 2004-ben Bálint András-, 2008-ban Tokaji Írótábor-, 2010-ben Bella István- és Bárka-, 2012-ben József Attila-díjat kapott.

Szerkesztő-rendező: DIÓSZEGI LÁSZLÓ

**A MAGYARSÁG HÁZA
és a TELEKI LÁSZLÓ ALAPÍTVÁNY
közös rendezésében**

VESZÉLYEZTETETT ÖRÖKSÉG –
VESZÉLYEZTETETT KULTÚRÁK. A MOLDAVI CSÁNGÓK VI.

Rendező:
TELEKI LÁSZLÓ ALAPÍTVÁNY

Helyszín:
MAGYARSÁG HÁZA
(1014 Budapest, Szentháromság tér 6.)

Támogató:
BETHLEN GÁBOR ALAPKEZELŐ ZRT.

BETHLEN GÁBOR
Alap

